

Afghan Taliban as Narrated by the Islamic State of Iraq and Syria (ISIS)

Kamyar Sedaghat Samar Hosseini*

Abstract

Using frequency method, the present paper aims at dealing with the description and analysis of the attitude of terrorist organization of ISIS towards Afghan Taliban.

The scope of research includes the editions 1 to 365 from Al-Naba weekly (ISIS formal information journal). The questions of the research are:

- How does ISIS terrorist organization view Taliban and what it rules about its faith?
- What a disconnection of thought can be seen in the view of ISIS towards the Taliban?
- What are the fundamentals of ISIS's beliefs about the Taliban's creed?

Research shows that despite the fact that the origin of the primary leaders of ISIS was from al Qaeda (Taliban allies), but both Taliban (after the death of Mullah Omar) and al-Qaeda (after the death of Osama bin Laden), referring to the books of the Najdi Wahhabis, especially the books of Muhammad bin Abdul Wahhab and the Wahhabis of the generation after him, are considered apostates and the necessity of war with them is emphasized. As ISIS is actively seeking to recruit members of the Taliban, this can be converted into a great opportunity for anti- Wahhabism in Afghanistan, especially among the Pashtun population of Afghanistan.

Keywords: Isis; Afghan Taliban; Al Qaeda; Al-Naba Weekly; Takfir; Terrorism.

* Associate Professor of Political science, Institute for Humanities and Cultural Studies,
kamyarsedaghat@gmail.com

Date received: 14/05/2023, Date of acceptance: 01/06/2024

Introduction

Considering that Afghanistan is a neighbor of Iran, any fundamental developments in the country influences Iran's national security. Factors such as the collapse of the government of Ashraf Ghani, the withdrawal of the American forces from Afghanistan and the re-emergence of the Taliban in the country which coincide with extensive moves by the ISIS terrorist organization in certain parts of Afghanistan, make a study of the relations between the Taliban and the ISIS of paramount importance. To that end, the paper '*The Afghanistan's Taliban According to the ISIS*' is dedicated to some questions on the ISIS terrorist organization's attitude towards the Taliban, including how does the ISIS judge the belief of the Taliban members'? What intellectual disconnect is seen in the ISIS's view of the Taliban? What are the bases of the conviction of the ISIS regarding the judgment of the Taliban's belief?

To answer the questions stated above contributes considerably to drawing a road map and forecasting future developments between the two organizations.

Materials and Methods

The present paper describes and analyzes the attitude of the ISIS terrorist organization towards the Afghanistan's Taliban, using a frequency method. On this basis, the scope of the study includes vol.s No. 1 to 365 of the Al-Naba weekly (official newspaper vol.d by the ISIS). The research attitude is structural. Consequently, all vol.s of the Al-Naba weekly are considered as a single connected file, as every keyword in question is searched in all vol.s of the Al-Naba weekly, so that the questions of the research are answered by exploring algorithms and general rules governing the ISIS texts about the Taliban.

Discussion & Result

The frequency of words used by the ISIS to refer to the Taliban suggests that the ISIS has generally used two broad models with regard to the Taliban:

- 1- The Osama Bin Laden – Mullah Omar model.
- 2- The Ayman al-Zawahiri – Mullah Akhtar Mansour model.

In the first model, the ISIS declines to excommunicate the Taliban, while in the second model, excommunicates it. The reasons for excommunication of the Taliban by the ISIS can be summarized in three general categories. The first is the Taliban's

refusal to pay allegiance to the self-styled ISIS caliphate. The second is the friendly interaction, negotiations and alliance on the part of the Taliban with people, governments and organizations seen as evil [*taghout*] and enemy, such as opening a Taliban representation office in Doha, Qatar, negotiating with the then Afghan government or with the government of the Islamic Republic of Iran. And third is the failure to implement Sharia or to try to change tribal and hereditary system, like in Waziristan region that the ISIS calls it ignorance order [*jahiliyyah*].

All the three categories are challenging vol.s all Islamic communities face with regard to the ISIS and can be considered a sweeping problem.

Conclusion

The research shows that although the birthplace of early ISIS leaders was Al-Qaeda (a Taliban ally), both the Taliban (after death of Mullah Omar) and Al-Qaeda (after death of Osama Bin Laden) were regarded as apostates that must be fought, based on books by the Wahhabis in Najd, in particular books by Muhammad ibn Abd al-Wahhab and his succeeding generation of Wahhabis. Considering that the ISIS is actively seeking to recruit from among members of the Taliban, this can present an excellent opportunity for fighting Wahhabism in Afghanistan, in particular among the populous Pashtun ethnic group in Afghanistan.

Bibliography

Holy Quran

Abbas, Hassan. *The Return of the Taliban: Afghanistan after the Americans Left*. First edition, Translated by Somayeh Morovati, Tehran: Salees Publication, 2023.

Alizadeh Mousavi, Seyed Mehdi. *Caliphate*. Tehran: Ahl Al-Bayt (a. s.) World Assembly, 2000.

Amid Zanjani, Abbasali. *Political Jurisprudence Encyclopedia (Including Jurisprudence and Public Law Vocabulary)*. First edition, Edited by Ebrahim Mousazadeh, vol. 2, Tehran: University of Tehran Press, 2010.

Asefi, Mohammadmehdi. *A comparative Research in the Jurisprudence of Resistance*. Translated by Ali Karshenas, Qom: Imam Sadiq Islamic Sciences Research Institute, Zamzam Hedayat Publication, 2016.

Kamarah'i, Khalil. *Holy Soroush*. Tehran: Heydari Publication, 1978.

Naeimiyan, Zabihullah, *The Jurisprudence of the ISIS Caliphate: A Challenging Effort*, Tehran: Publications of the World Forum for the Proximity of Religions, 2022

Sedaghat Samar Husseini, Kamyar. *ISIS in the Mirror of Wahhabi Grand Narratives. Salafi Pajuhi Biannual Scientific Research Journal*, vol. 5, no. 9, Spring-Summer 2019.

- Zamani, Hamed. *ISIS Propaganda Methods: Based on Soft War Tactics (Case Study: Al-Naba Weekly)*. First edition, Qom: Zekra, 2021.
- Al-Muhajir, Abu Abdullah, *Jurisprudence of Jihad: Twenty Issues for Mujahideen*, Al-Halmat Publications, 2014
- Al-Naba Weekly. *The Fruits Of Jihad*, Vol. 139. (12 /7 /2018)
- Al-Naba Weekly. *The battle between al-Jama'ah and al-Fasa'il*, Vol. 2. (24 /10 /2015)
- Al-Naba Weekly. *Repelling an attack by the Taliban National Movement and a grenade attack on a Shiite temple in Lahore, Pakistan*, Vol. 11. (29 /12 /2015)
- Al-Naba Weekly. *Symbols or idols?! (5)*, Vol. 44. (22 /8 /2016)
- Al-Naba Weekly. *Sheikh Hāfīz S'āid Khān, Wālī Khurāsān: If the Truth of the Caliphate is Revealed to the People of Khurāsān, they will Join it More*, Vol. 17. (9 /2 /2016)
- Al-Naba Weekly. *A year After Declaring Allegiance to Amir al-Mu'minin, the Strategic Gains of the Caliphate State in the Wilayat e Khurāsān*, Vol. 14. (19 /1 /2016)
- Al-Naba Weekly. *Their Blood... light and Fire*, Vol. 14. (19 /1 /2016)
- Al-Naba Weekly. *The Story of a Shahid: (Kamel Mahmoud Alwān) A life full of giving and sacrifice*, Vol. 186. (14 /6 /2019)
- Al-Naba Weekly. *The Renewer of the Religion of Abraham has Departed*, Vol. 207. (6 /11 /2019)
- Al-Naba, *The Story of a Shahid: Sheikh Abdul Hakim Al-Somali*, Vol. 216. (10 /1 /2020)
- Al-Naba Weekly. *Al-Qaeda for Al-Zawāhiri between Contentment with Democracy and Fighting for it*, Vol. 77. (21 /4 /2017)
- Al-Naba Weekly. *Symbols or Idols?! (5)* Vol. 44. (22 /8 /2016)
- Al-Naba Weekly. *The soldiers of the Al- Khlafat Control "Tora Bora"*, Vol. 85. (15 /6 /2017)
- Al-Naba Weekly. *West Africa waly, Sheikh Abu Musab Al-Barnawi, We will emerge from our ordeal stronger*, Vol. 11, (2 /8 /2016)
- Al-Naba Weekly. *The meeting of the leaders of the katāyib al mujāhidin in the Philippine Islands.. and the declaration of allegiance to the Caliph of Muslims*, Vol. 12. (5 /1 /2016)
- Al-Naba Weekly. *Al-Sheikh Al-Muhaddith Abdul-Haseeb Al-Lujri*, Vol. 189. (4 /7 /2019)
- Al-Naba Weekly. *Saad Al-Emarati*, Vol. 123. (16 /3 /2018)
- Al-Naba Weekly. *The Al-Murtadat Taliban Movement Following in the Footsteps of the Sahawat of Syria and Iraq*, Vol. 79. (5 /5 /2017)
- Al-Naba Weekly. *A Government Official Killed in Duicide Attack in Nangarhar*, Vol. 122. (9 /3 /2018)
- Al-Naba Weekly. *Through a Salibi Platform.. Deputy Leader of the "Taliban" Praises the "Historic Agreement" with America And Promises a "New Afghanistan" and "International Partnership" with everyone*, Vol. 223. (27 /2 /2020)
- Al-Naba Weekly. *Among Them are Their most Prominent Theorists.. 11 Taliban Militia Killed and Wounded in Mujahideen Operations in Khurāsān*, Vol. 352. (18 /8 /2022)

187 Abstract

Al-Naba Weekly. *Soldiers of the Al-Khilafat Target the Al-Taaghwt's Army in the State of Algeria*, Vol. 10. (19 /12 /2015)

Al-Naba Weekly. *The Alliance of (Mohammed bin Salman) Surprises His Allies*, Vol. 10. (19 /12 /2015)

Al-Naba Weekly. *An Attack by the Soldiers of the Caliphate Against the Al-Taaghwt's Soldiers of the Haftar*, Vol. 103. (26 /10 /2017)

Al-Naba Weekly. *Qatar's Tyrant Accuses Saudi Arabia and its Allies of Seeking "Regime Change" in his Country*, Vol. 104. . (2 /11 /2017)

Al-Naba Weekly. *Trump has vol.d a blunt warning to North Korea's leader*, Vol. 105. . (9 /11 /2017)

Al-Naba Weekly. *Symbols or Idols?! (7)* Vol. 115. (19 /1 /2018)

Al-Naba Weekly. *The Soldiers of the Caliphate inflict Dozens of Deaths and Injuries among the Ranks of the Apostate Taliban militia*, Vol. 307. (7 /10 /2021)

Al-Naba Weekly. *The News about the Attack on Tāghut Courts in Damascus*, Vol. 47. (31 /3 /2017)

Al-Naba Weekly. *Editorial: Taliban's misguidance*, Vol. 186. (14 /6 /2019)

Al-Naba Weekly. *Abu Ubaidah al-Lubnani: How does al-Qaeda want to rule the Al-umat when it has not ruled the law of God in itself?*, Vol. 20. (1 /3 /2016)

Al-Naba Weekly. *The Story of a Shahid*, Vol. 41. (2 /8 /2016)

طالبان افغانستان به روایت داعش بر پایه پژوهش بسامدی در هفته نامه النبأ (۱-۳۶۵)

کامیار صداقت ثمرحسینی*

چکیده

مقاله حاضر با روش بسامدی به توصیف و تحلیل نگرش سازمان تروریستی داعش درباره طالبان افغانستان می پردازد. محدوده تحقیق شامل شمارگان ۱ تا ۳۶۵ از هفته نامه النبأ (مجله رسمی اطلاع رسانی داعش) است. پرسش های تحقیق عبارت اند از:

سازمان تروریستی داعش چگونه به طالبان می نگرد و درباره ایمان آن حکم می کند؟

چه گسست فکری در نگاه داعش به طالبان دیده می شود؟

مبانی اعتقادی داعش درباره حکم ایمان طالبان چیست؟

پژوهش نشان می دهد که با وجود آنکه خاستگاه رهبران اولیه داعش از القاعده (متحد طالبان) است؛ اما هم طالبان (پس از مرگ ملا عمر) و هم القاعده (پس از مرگ اسامه بن لادن) با استناد به کتاب های وهابیان نجدی خصوصاً کتاب های محمد بن عبد الوهاب و وهابیان نسل بعد از وی، مرتد شمرده شده اند و بر وجوب جنگ با آنان تأکید شده است. با توجه به آنکه داعش به صورتی فعال به دنبال عضوگیری از اعضای طالبان است، این امر می تواند به فرصتی فوق العاده جهت وهابیت ستیزی در افغانستان و خصوصاً میان قوم پرجمعیت پشتون افغانستان مبدل شود.

کلیدواژه ها: تکفیر، داعش، طالبان افغانستان، القاعده، هفته نامه النبأ.

* دانشیار علوم سیاسی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، sedaghat@ihcs.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۲/۲۴، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۳/۱۲

۱. مقدمه

پژوهش حاضر با رویکرد تحلیل بسامدی، به مطالعه درباره طالبان افغانستان از دریچه نگاه سازمان تروریستی - تکفیری داعش می‌پردازد. محدوده تحقیق شامل شمارگان ۱ تا ۳۶۵ هفته‌نامه النبأ ارگان رسمی داعش (۳ محرم ۱۴۳۷ق تا ۲۳ ربیع الآخر ۱۴۴۴ق) است. آنچه بر اهمیت موضوع تحقیق حاضر می‌افزاید؛ از سویی، سیطره دوم طالبان بر افغانستان (سقوط کابل: ۲۰۲۱م) و از سوی دیگر، رقابت خونین طالبان و سازمان تروریستی - تکفیری داعش بر سر تصاحب قدرت در افغانستان است که نتایج آن تأثیر مستقیمی بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران دارد.

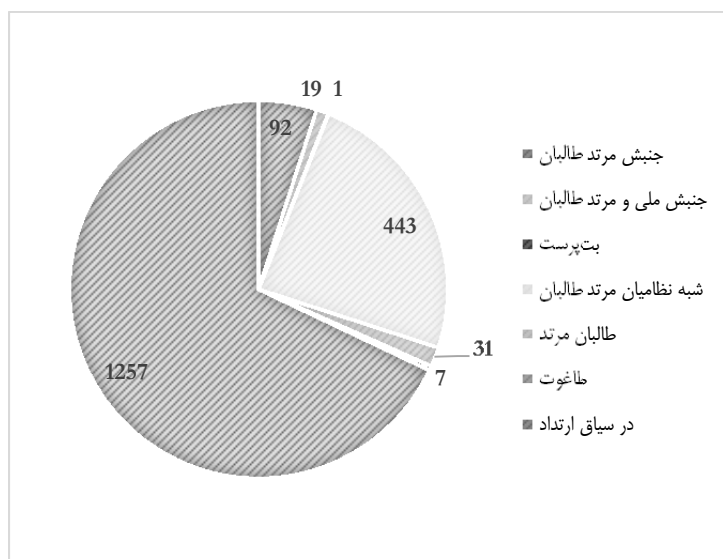
پرسش اصلی پژوهش حاضر معطوف به عقیده داعش درباره طالبان است. با توجه به آنکه رهبران اولیه داعش مانند تروریست‌هایی چون ابو مصعب الزرقاوی یا ابو عبدالله المهاجر، زمانی عضو سازمان القاعده (هم‌پیمان طالبان در دوران سرکردگی ملأ عمر) بوده‌اند، (المهاجر، ۱۴۳۶: ۶) این پرسش اهمیت دارد که سازمان تروریستی داعش از دوران تأسیس خلافت خودخوانده‌اش در عراق و سوریه، چگونه به طالبان می‌نگرد و درباره ایمان آن حکم می‌کند؟ آیا در طی تاریخ ارتباط میان ایندو، گسستی عقیدتی در نگاه داعش نسبت به طالبان شکل گرفته است؟ مبانی اعتقادی داعش درباره حکم ایمان طالبان چیست؟

طرح پرسشهای فوق تلاشی برای فهم چرایی اختلافات موجود میان جریان‌های مسلح افراطی در مناطق پیرامون جمهوری اسلامی ایران و افزودن توان مقابله فرهنگی و امنیتی کشور با آنهاست. دیگر مسئله موجود، توجه به زمینه‌های مشترکی است که می‌تواند اعضای ایندو سازمان را به هم وصل کند و به عبارت بهتر موجب جذب نیروهای طالبان در سازمان تروریستی داعش شود.

بدین منظور ابتدا مجموعه‌ای از کلیدواژگان مربوط به طالبان در هفته‌نامه النبأ شناسایی شد و سپس بسامد آنها یعنی تعداد دفعات تکرارشان در واحد زمانی مطابق با شمارگان النبأ (۱-۳۶۵) اندازه‌گیری شد. برغم آنکه پژوهش‌های مختلفی درباره داعش و یا طالبان صورت پذیرفته است (نک: علیزاده موسوی، ۱۴۴۲؛ نعیمی‌ان، ۱۴۰۱؛ زمانی، ۱۴۰۰)، و یا روابط طالبان با داعش یا سازمان اطلاعاتی پاکستان مورد توجه برخی نویسندگان بوده است (عباس، ۱۴۰۲: ۱۴۸) اما از حیث روش (تحلیل بسامدی) و محتوا (هفته‌نامه النبأ) نظیر پژوهش حاضر کار مشابهی صورت نگرفته است. از آنجایی که داعش بر احیای الفاظ تکفیری درباره غیر خود تأکید وافری دارد. (النبأ، ۲۸ شوال ۱۴۳۹: ع ۱۳۹، ص ۹) صراحت

طالبان افغانستان به روایت داعش بر پایه ... (کامیار صداقت ثمرحسینی) ۱۹۱

الفاظ عقیدتی در آثار آن کاملاً مشهود است و همین موضوع این امکان را فراهم می‌آورد تا از خلال محاسبات بسامدی، گفتمان آن را در چارچوبی از ساختارهای کلان اعتقادی شناسایی کنند. (صداقت ثمرحسینی، بهار و تابستان ۱۳۹۸: ۷-۲۲)

تصویر ۱. عقیده داعش درباره طالبان

۲. واژه‌شناسی طالبان در گفتمان داعش

از حیث واژه‌شناسی، کلمه طالبان ۱۸۵۰ بار در هفته‌نامه النبأ (۳۶۵ شماره) تکرار شده است که عمدتاً در سیاق گزارش اخبار جنگی در افغانستان است. در اغلب موارد از اینگونه گزارشات، اعضای طالبان به «ارتداد» متهم شده‌اند. ارتداد در لغت، از ریشه (رَدَد) به معنای بازگشتن است. در اصطلاح، ارتداد به انکار یکی از اصول سه‌گانه اسلام شامل توحید؛ نبوت و معاد توسط شخص مسلمان؛ و یا نفی اصلی از اصول ضروری دین توسط او اطلاق می‌شود که به انکار اصول سه‌گانه مذکور بینجامد. (عمید زنجانی، ۱۳۸۹: ج ۲، ص ۱۷) اگر شخص مرتد، پیش‌تر اسلام را با تولدش از پدر و مادری مسلمان اخذ کرده باشد، او را مرتد فطری و در غیر این صورت، مرتد ملّی می‌نامند. (همان: ج ۲، ص ۱۸) از دید داعش، طالبان در حکم مرتد فطری است. در این وضعیت، اگر مرتدان خود را از جامعه اسلامی جدا کنند و درصدد تشکیل حکومت و اجرای قوانین‌شان برآیند، سرزمینشان بسان

دار الحرب است. از یک دیدگاه، اجرای احکام کفر در دار الاسلام موجب می‌شود تا عنوان دارالحرب بر آن صادق شود. (همان: ج ۲، ص ۱۱) آیت‌الله محمد مهدی آصفی (متوفی ۱۳۹۴ ش) در بحث فقهی مقارن به‌خوبی نشان می‌دهد شیوه مقاومت (دفاع مشروع) به طور کامل با افکار و رفتار سازمان‌های تروریستی - تکفیری نظیر داعش که بر تکفیر مسلمانان، مباح شمرن خونشان و قتل بی‌گناهان اصرار دارند، متفاوت و مختلف است و این معنا به صراحت در خطبه‌های آخرین حج حضرت رسول‌الله (صلی الله علیه و آله) مورد تأکید است. (آصفی، ۱۳۹۵: ۱۹۹-۲۰۰)

اولین مورد تصریح داعش بر انحراف طالبان از فریضه جهاد در شماره ۲ (النبأ، ۱۴۳۷/۱/۱۰: ع ۲، ص ۹) و اولین مورد تصریح داعش بر ارتداد طالبان در شماره ۱۱ آن هفته‌نامه است. (النبأ، ۱۴۳۷/۳/۱۷: ع ۱۱، ص ۱۱) نمونه‌هایی از آن به قرار زیر است:

- «شبه‌نظامیان مرتد طالبان» (میلیشیا طالبان المرتده) ۴۴۳ بار. لازم به ذکر است که اولین مورد اطلاق واژه شبه‌نظامی به طالبان از شماره ۱۹۹ النبأ (۱۳ محرم ۱۴۴۱ق) دیده می‌شود.

- «طالبان مرتد» ۳۱ بار در ترکیبات مختلفی مانند: «مرتدی حرکت طالبان»؛ «طالبان المرتدون»؛ «طالبان الردة»

- «جنبش مرتد طالبان» در ترکیب (حركة طالبان المرتدة) ۹۲ بار.

- «جنبش ملی و مرتد طالبان» در ترکیب (حركة طالبان الوطنیه المرتدة) ۱۹ بار.

اولین مورد اطلاق عبارت «ملی» در شماره ۴۴ (مورخ ۱۹ / ۱۱ / ۱۴۳۷ق) هفته‌نامه النبأ دیده می‌شود که در نزد داعش از ادله تکفیر به واسطه تشبه به کفار در ملت‌گرایی است.

در کنار موارد فوق‌الذکر، استعمال ۷ مورد واژه طاغوت با ترکیب (طاغوت طالبان) و ۱ مورد انتساب بُت‌پرستی به طالبان در ترکیب (طالبان الوثنیة) دیده می‌شود که آنان را مشمول حکم شرک به خداوند قرار می‌دهد و از حیث نتیجه، مانند الگوی انتساب ارتداد به طالبان است. تعابیر شرک عمدتاً در قبال نگرش برخی از اعضای طالبان به موضوع زیارت قبور و توسل و یا رواداری آنان در قبال مراسم مذهبی شیعیان افغانستان خاصه عزاداری حسینی است. در غالب مواردی هم که واژه طالبان بدون توصیفات صریح تکفیری است، (۱۲۵۷ مورد) معمولاً قرینه‌ای در سیاق متن بر حکم ارتداد آن‌ها موجود است؛ نظیر تکرار چندباره واژه طالبان در متن یک خبر که یک یا چند مورد از آن‌ها با تکفیر صریح همراه‌اند.

۳. رهبران طالبان

در هفته‌نامه النبأ دو الگوی کلی درباره رهبران طالبان دیده می‌شود:

۱.۳ الگوی اسامه بن لادن - ملأ عمر.

رهبران اولیه داعش از قبیل أبو مصعب الزرقاوی (مرگ: ۲۰۰۶م)، أبو عمر البغدادی (مرگ: ۲۰۱۰م) و یا ابوعلی الانباری (مرگ: ۲۰۱۶م) تجربه حضور در افغانستان و عضویت در القاعده را داشتند. جدا از تلاش‌هایی که برای کیش شخصیتی سران داعش (زرقاوی، عمر البغدادی و ابوبکر البغدادی) صورت می‌گرفت، به لحاظ نظریه‌پردازی، ابو علی الانباری با کتاب «شرك الطاعة» (النبأ، ۱۴۳۷/۱۰/۲۸: ع ۴۱، ص ۱۲) و ابو عبدالله المهاجر (مرگ: ۲۰۱۰م) با کتاب «مسائل من فقه الجهاد...» بیش از سایرین تأثیرگذار بودند. پیچش جهت‌گیری تکفیری آن‌ها از مبارزه با دولت‌های غیر اسلامی به مبارزه با دولت‌های حاکم بر کشورهای مسلمان از دوران حضورشان در القاعده افغانستان آغاز شده بود. حضور اولیه داعش در عراق نیز ابتدا در چارچوب القاعده بود که سرانجام به جدایی کاملشان از یکدیگر انجامید. با توجه به گذشته مذکور، داعش به دنبال جذب القاعده و طالبان زیر پرچم خلافت خودخوانده‌اش برآمد و کوشید تا قدرت‌یابی طالبان را مبدل به دوره‌ای از گذار قدرت از طالبان به داعش کند. زرقاوی درباره ابو عبدالله المهاجر می‌گوید:

پس از آزادی از زندان، بار دیگر به افغانستان بازگشتم. در آنجا با شیخ ابو عبدالله المهاجر دیدار کردم. میان ما بحثی درباره حکم عملیات شهادت‌طلبانه درگرفت. شیخ بدان معتقد بود و از آن دفاع می‌کرد. تحقیق ارزشمندی از او در این مسئله خواندم و به نوارهای سخنان او این درباره گوش فرا دادم. خداوند دلم را بر سخنانش گشود و نه فقط معتقد به جواز عملیات شهادت‌طلبانه، بلکه معتقد به استحباب آن شدم. به خداوند سوگند که این عقیده از برکات علم و دیدار با اهل علم است.

سپس برای شیخ در اردوگاه هرات دوره آموزش شرعی کوتاه‌مدتی (به مدت ده روز) تدارک دیدم. از خلال جلسات آن دوره، حکم این‌گونه عملیات برای برادران تبیین شد و تأثیر عمیقی بر آنان گذاشت. (المهاجر: ۱۴۳۶، ص ۶)

در این الگو، داعش از تکفیر طالبان (دوران ملأ عمر) و یا القاعده (دوران اسامه بن لادن) و یا اطلاق عناوینی نظیر ارتداد بر آنان خودداری می‌کند.

۲.۳ الگوی ایمن الظواهری - ملّا اختر منصور (مرگ: ۲۰۱۶م)

در این دوره که مصادف با سرکردگی ابوبکر البغدادی بر سازمان تروریستی - تکفیری داعش و اعلام خلافت خودخوانده‌اش است، عموم رهبران و فرماندهان طالبان و القاعده مرتد خوانده شدند و اخبار گسترده‌ای از جنگ با طالبان و قتل اعضای آن توسط هفته‌نامه النبأ منتشر شده است.

در هفته‌نامه النبأ مجموعاً ۲۵ بار نام ملّا عمر (مرگ احتمالاً در ۲۰۱۳م) اولین سرکرده طالبان (ملقب به امیر امارت اسلامی افغانستان) ذکر شده است که از حیث محتوایی بیشتر به افشاگری درباره پنهانکاری طالبان در مورد مرگ وی اختصاص دارد. (النبأ، ۱۹/۱۱/۱۴۳۷: العدد، ۴۴، ص ۱۳) داعش درباره ایمان او سکوت و از مدح یا ذم او پرهیز می‌کند؛ بااینحال، نوعی رویکرد ایجابی درباره‌اش دیده می‌شود؛ برای مثال، داعش یکی از نشانه‌های دال بر تأیید مرگ ملّا عمر را ایجاد انحراف در طالبان می‌داند که از دید داعش شامل: افتتاح دفتر در کشور قطر؛ ارتباط با سرویس اطلاعات پاکستان؛ الغای برخی محرمات شرعی و به رسمیت شناختن مرزهای ملی توسط طالبان پس از ملّا عمر است. (النبأ: ۲۹/۴/۱۴۳۷: ع ۱۷، ص ۹)

در هفته‌نامه النبأ، ۳۶ بار نام ملّا اختر منصور و ۲ بار نام هبت الله آخوندزاده (رهبر طالبان از ۲۰۱۶م) برده شده است. اولین بحث درباره ملّا اختر منصور در شماره ۲ هفته‌نامه النبأ (۱۰ محرم ۱۴۳۷ق) است که به دگردیسی یا استحاله طالبان پس از مرگ ملّا عمر می‌پردازد. داعش مدعی بود که ملّا عمر سال‌ها پیش از اعلام خلافت خودخوانده ابوبکر بغدادی از دنیا رفته و ملّا اختر منصور با پنهان کردن مرگ او طالبان را به کام خود و به نام ملّا عمر اداره کرده است. (النبأ ۸/۴/۱۴۳۷: ع ۱۴، ص ۱۴؛ النبأ: ۲۹/۴/۱۴۳۷: ع ۱۷، ص ۸ - ۹) از دید داعش، جانشینان ملّا عمر همگی سرسپرده سرویس اطلاعاتی پاکستان بوده‌اند. (النبأ: ۲۹/۴/۱۴۳۷: ع ۱۷، ص ۸)

تفاوت معناداری میان الگوی ملّا عمر - ملّا اختر منصور در النبأ با الگوی اسامه بن لادن - ایمن الظواهری در خصوص ایمان و کفر اعضای القاعده نیز مشاهده می‌شود. در النبأ ۹ بار نام اسامه بن لادن با تمجید صریح از او تکرار شده است و نامش هم‌ردیف رهبران نخستین داعش قرار گرفته است؛ مانند:

- ... شیخ مجاهد اسامه بن لادن تقبله الله ... (النبأ، ۸/۴/۱۴۳۷: ع ۱۴، ص ۱۳).

طالبان افغانستان به روایت داعش بر پایه ... (کامیار صداقت ثمرحسینی) ۱۹۵

- ... شیخ أسامه ابن لادن تقبله الله تعالی ورحمه ... (النبأ، ۱۰ شوال ۱۴۴۰: ع ۱۸۶، ص ۹)

- ... از پیشوایان دین و امیران جهاد، ابو مصعب الزرقاوی و ابو عمر البغدادی و ابو حمزه المهاجر و اسامه بن لادن، تقبلهم الله تعالی ... (النبأ، ۱۰ ربیع الاول ۱۴۴۱: ع ۲۰۷، ص ۳)

در مقابل، ایمن الظواهری همانند ملّا اختر منصور، گماشته سازمان اطلاعات و امنیت پاکستان فرض شده است. (النبأ، ۴/۲۹/۱۴۳۷: ع ۱۷، ص ۹) و در ۵۳ موردی که به نام الظواهری اشاره صریح شده است، اشاره آشکار به ارتداد وی شده است؛ مانند:

- ... تا آنکه خداوند سربازان خلافت را بر سربازان مرتد ظواهری نصرت بخشید ... (النبأ، ۱۴ جمادی الأولى ۱۴۴۱: ع ۲۱۶، ص ۱۰)

- ... القاعده در سلطه ظواهری در میانه پذیرش دموکراسی تا جنگ به خاطر آن است ... ظواهری و همراهان او از ارباب ضلالت و گمراهی [اند] ... (النبأ، ۲۳ رجب ۱۴۳۸: ع ۷۷، ص ۳)

۴. داعش و مسئله جذب اعضا

هدف داعش از پرداختن به موضوع مرگ ملّا عمر، در وهله اول، جذب افراد طالبان بود. (النبأ: ۴/۲۹/۱۴۳۷: ع ۱۷، ص ۹) هرگونه دودستگی در میان صفوف طالبان به منزله امکانی برای جذب نیرو در داعش در نظر گرفته می‌شد و در آن زمان، اختلاف خانواده ملّا عمر با ملّا اختر منصور بر سر جانشین ملّا عمر، فرصت جالب توجهی را برای داعش ایجاد کرده بود. (النبأ، ۱۱/۱۹/۱۴۳۷: ع ۴۴، ص ۱۳) از این نکته نیز نباید غافل شد که طالبان، برخاسته از قوم پشتون است، ولی داعش چه در عراق و سوریه و چه در افغانستان، قوم و ملّتی نداشت؛ لذا پس از تصرف مناطق تحت سلطه القاعده یا طالبان، سریعاً مبلغان خود را برای جذب نیرو به مناطق مذکور گسیل می‌کرد تا ملّت خلافت خودخوانده‌اش را بسازد که نمونه‌ای از آن در افغانستان در تلاش مبلغان داعش در جریان تصرف منطقه راهبردی «تورا بورا» در جنوب شهر جلال آباد مرکز ولایت ننگرهار قابل مشاهده است. (النبأ، ۲۰ رمضان ۱۴۳۸: ع ۸۵، ص ۱۰) که در هفته‌نامه النبأ ۲۴ بار از آن منطقه نام برده شده است.

یکی از روش‌های رایج جذب نیرو توسط داعش، استفاده از جماعت‌های مسلح موجود و جذب افراد آن‌ها نظیر بوکو حرام (نیجریه)؛ جماعت ابوسیف (فیلیپین) تا القاعده و جبهه النصره بود. (النبأ ۲۸/ ۱۰/ ۱۴۳۷: ع ۱۱، ص ۸؛ النبأ، ۲۴/ ۳/ ۱۴۳۷: ع ۱۲، ص ۳) در خصوص طالبان، این موضوع در انعکاس اخبار هفته‌نامه النبأ در مجموعه‌ای از اخبار، تحلیل‌ها و مصاحبه‌ها با نیروهای سابق طالبان که به داعش پیوسته بودند، مشاهده می‌شود؛ نظیر مصاحبه با سعید خان والی خودخوانده خراسان (النبأ: ۲۹/ ۴/ ۱۴۳۷: ع ۱۷، ص ۹)؛ عبدالحسیب لوگری (النبأ، ۱ ذوالقعدة ۱۴۴۰: ع ۱۸۹، ص ۱۰)؛ و سعد الإماراتی فرمانده نظامی داعش در ننگرهار (النبأ، ۲۷ جمادی الآخره ۱۴۳۹: ع ۱۲۳، ص ۹)

پس از کشته شدن اسامه بن لادن و بروز مناقشات درون سازمانی که درباره آینده القاعده روی داد، داعش را به جذب اعضای القاعده امیدوار کرد. سازمان تروریستی - تکفیری داعش، در عین حالی که اشتیاق بسیاری به جذب نیروهای ثواب طالبان در سازمان خود داشت، طالبان را نه صرفاً یک رقیب نظامی - سیاسی؛ بلکه جماعتی نامسلمان و واجب‌القتل می‌شمرد. انتساب ارتداد به دشمنان، موضوعی رایج در گفتمان سازمان تروریستی داعش است؛ چنانکه بالغ بر ۳۱۴۵۰ مورد مشتقات واژه «مرتد» در شمارگان (۱ - ۳۶۵) النبأ به کار رفته است که از حیث همسان‌یابی، طالبان را با شیعه، اخوان المسلمین، حماس و دیگر جریان‌های غیرداعشی در یک ردیف قرار می‌دهد.

اکنون جای این پرسش مطرح است که دلایل داعش مبنی بر ارتداد طالبان کدامند؟

۵. چرایی انتساب ارتداد به طالبان

چنانکه اشاره شد، داعش طالبان را پس از فرجام کار ملاً عمر، جماعتی مرتد و هم‌تراز با سایر جماعت‌ها و احزاب مرتد از دید خویش نظیر صحوات الشام مانند «جیش الإسلام» قرار داد. (النبأ، ۸ شعبان ۱۴۳۸: ع ۷۹، ص ۳) همین مسئله در داخل خانواده طالبان (پاکستانی - افغانستانی) مشهود است؛ چنانکه هفته‌نامه النبأ می‌نویسد:

در گذشته طالبان افغانستان با طالبان پاکستان متفاوت بودند، ولی اکنون جز در اسامی و امور ظاهری فرقی میان آن دو نیست؛ زیرا هیچ‌یک از آن‌ها خواهان اجرای شرع نیستند و تنها از خواسته‌های مردم تبعیت می‌کنند ... اکنون فرقه‌های مختلفی در طالبان «پاکستان» وجود دارد، چنانکه جناح طالبان «پاکستان» که پیرو «فضل الله» است، با اختر منصور بیعت

طالبان افغانستان به روایت داعش بر پایه ... (کامیار صداقت ثمرحسینی) ۱۹۷

کرده؛ و این یعنی او در بیعت با استخبارات پاکستان است! (النبا: ۲۹/۴/۱۴۳۷: ع ۱۷، ص ۹)

در هفته‌نامه النبأ، ۱۹ بار اشاره به مجموعه حقانی، متحد طالبان شده است که ایمان آن‌ها نیز (در ذیل الگوی الظواهری - ملأ اختر منصور) با صفت ارتداد توصیف شده است (النبا، ۲۰ جمادی الآخره ۱۴۳۹: ع ۱۲۲، ص ۴؛ النبأ، ۳ رجب ۱۴۴۱: ع ۲۲۳، ص ۱۱؛ النبأ، ۲۰ محرم ۱۴۴۴: ع ۳۵۲، ص ۶) و رهبران جماعت حقانی همچون طالبان با سازمان اطلاعات و امنیت پاکستان مرتبط دانسته شده‌اند. (النبا، ۲۷ جمادی الآخره ۱۴۳۹: ع ۱۲۳، ص ۹) تکفیر ایمن الظواهری و به طور کلی سازمان القاعده (پس از اسامه بن لادن) در چارچوب همین نگرش است. هفته‌نامه النبأ می‌نویسد:

... دیگر تفاوتی میان القاعده و طالبان افغانستان - وابسته به سازمان اطلاعات و امنیت پاکستان - نیست. چندی پیش ایمن الظواهری، رهبر القاعده، با اختر منصور بیعت کرد اختر منصور امیر شد و ایمن الظواهری مأمور؛ و در نهایت، هردوی آن‌ها مطیع سازمان اطلاعات و امنیت کشور پاکستان و دشمن خلافت و ولایت آن در خراسان و در حقیقت امر، دشمن اسلام هستند. (النبا، ۲۹/۴/۱۴۳۷: ع ۱۷، ص ۹)

ادله تکفیر طالبان عمدتاً متمرکز بر ارتباط آن با کفار و طاغوت‌ها و پذیرش نظام‌های سیاسی غربی است. واژه طاغوت (جمع: طواغیت) کلیدواژه اعتقادی پربسامدی در النبأ است که بالغ بر ۴۱۹۲ مورد، در شماره‌های مورد بررسی آن استعمال شده است. چنانکه گذشت، ۷ مورد از آن درباره طالبان است. در لسان داعش، مراد از طاغوت شامل کلیه حکومت‌ها و سران اقوام، احزاب، طوایف و جماعت‌های مرتد و کافر می‌شود که در بیعت با داعش نیستند. برخی نمونه‌های کاربرد طاغوت عبارت‌اند از:

- لشکر طاغوت الجزایر (النبا، ۷ ربیع‌الاول ۱۴۳۷: ع ۱۰، ص ۱)
- طاغوت‌های آل سلول (اشاره به دولت آل سعود) (النبا، ۳/۷/۱۴۳۷: ع ۱۰، ص ۸)
- شبه‌نظامیان طاغوت حفتر (النبا، ۶ صفر ۱۴۳۹: ع ۱۰۳، ص ۱۰)
- تمیم بن حمد طاغوت قطر (النبا، ۱۳ صفر ۱۴۳۹: ع ۱۰۴، ص ۱۱)
- طاغوت آمریکایی (دونالد ترامپ) و طاغوت کره شمالی (النبا، ۲۰ صفر ۱۴۳۹: ع ۱۰۵، ص ۱۱)
- طاغوت‌های اخوان [المسلمین]... (النبا، ۱ جمادی الاولی ۱۴۳۹: ع ۱۱۵، ص ۸)

- طاغوت‌های طالبان (النبأ، ۳۰ صفر ۱۴۴۳، ع ۳۰۷، ص ۴) و ...

بسامد اسامی (اشخاص / کتاب‌ها / اصطلاحات) به خوبی بیانگر تأثیرگذاری عقیده وهابیت نجدی بر سازمان تروریستی تکفیری داعش است. داعش خود را در امتداد سلف صالح (به معنای نجدیان وهابی) وانمود می‌کند؛ هرچند، استعمال سلف، برخلاف استعمال اصطلاحاتی نظیر مهاجر و انصار و صحابی و تابعین که در کتاب و سنت بدان‌ها اشاره شده است؛ (نک: قرآن مجید، التوبه: ۱۰۰) دارای مدرک و حجیتی شرعی نیست و از اینرو، برخی از عالمان نظیر آیت الله حاج میرزا خلیل کمره‌ای نام‌گذاری برخی به سلف، سلفی و سلفیه را که به منظور تمایز خویش از مسلمانان بدعت می‌دانند (کمره‌ای، ۱۳۹۸: ۹) تصویر شماره ۲ که با بررسی واژگان به کار رفته در لابه‌لای گزارشات عملیات‌های تروریستی داعش در هفته‌نامه النبأ، تنظیم شده است، به خوبی بیانگر نگرش وهابی داعش است:

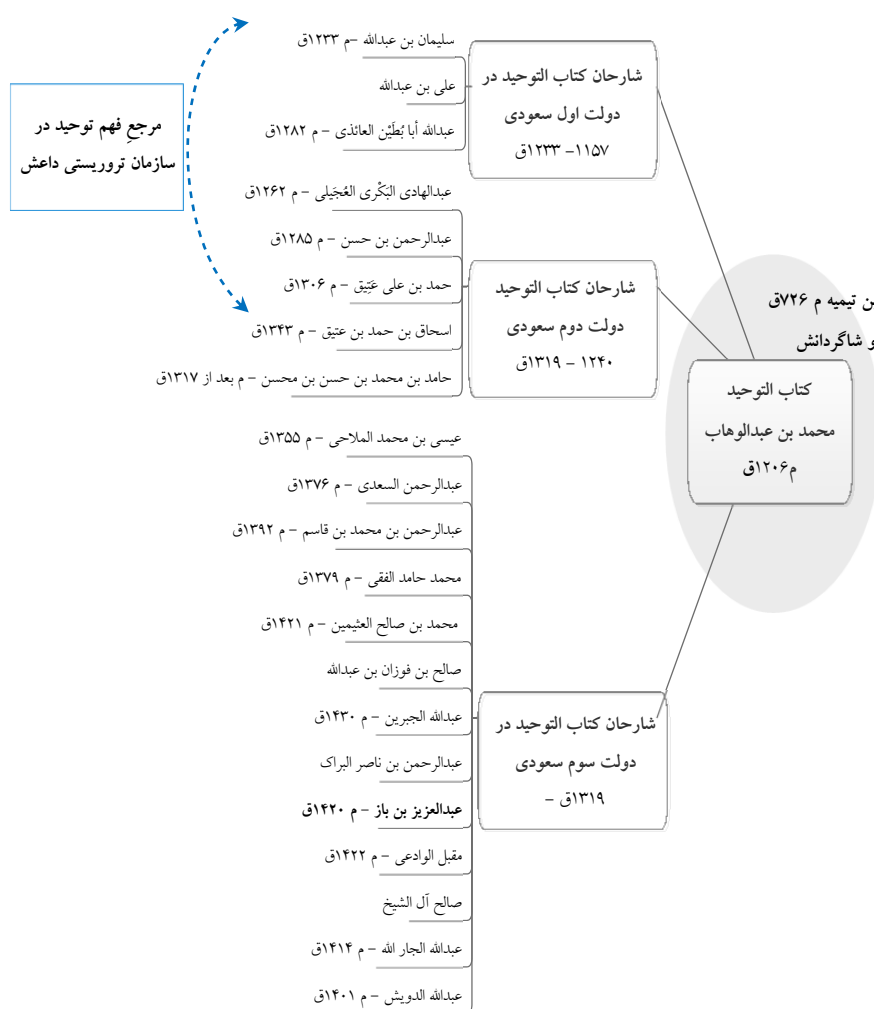
تصویر ۲. نمونه‌ای از بسامد واژگانی وهابیان در هفته‌نامه النبأ

دفعات تکرار	کلیدواژه‌ها	
۲۴۰	السلف / السلفية (به مفهوم نجدیان)	۱
۲۰۹	ابن تیمیه	۲
۱۹۳	ابن القيم	۳
۹۵	مجموع الفتاوی (کتاب)	۴
۶۵	محمد بن عبدالوهاب	۵
۲۷	الدرر السنیه (کتاب)	۶
۱۲	سلیمان بن عبدالله بن محمد بن عبدالوهاب	۷
۱۱	الوابل الصیب (کتاب)	۸
۶	عبد الرحمن بن حسن	۹
هر یک ۴	محمد بن سعود / أئمة الدعوة النجدیه / البریهاری	۱۰
هر یک ۳	عبد اللطیف بن عبد الرحمن آل الشیخ / حمد بن عتیق / إمام الدعوة النجدیه	۱۱
هر یک ۲	مسائل الجاهلیه / الأصول الثلاثه / ابابطین	۱۲

لازم به ذکر است که مفهوم طاغوت در اندیشه داعش بر پایه برداشت آنان از آیه «وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ» (قرآن کریم، مائده: ۴۴) است. به لحاظ بسامدی، هیچ دلالتی مبنی بر اثرپذیری داعش از سید قطب (مرگ به سال ۱۳۸۶ق) نیست

طالبان افغانستان به روایت داعش بر پایه ... (کامیار صداقت ثمرحسینی) ۱۹۹

و علاوه بر آن، حتی نام او در شمارگان مورد بررسی هفته‌نامه النبأ ذکر نشده و یا به آثارش ارجاعی داده نشده است. اندیشه داعش در تفسیر آیه مذکور و موضوع حاکمیت، مستقیماً مبتنی بر عقاید وهابیان نظیر سلیمان بن عبدالله بن محمد بن عبدالوهاب (مرگ به سال ۱۲۳۳ق) است. (النبأ، ۲ رجب ۱۴۳۸: ع ۴۷، ص ۹) در هفته‌نامه النبأ مجموعاً ۱۴ مورد نام سلیمان بن عبدالله آمده است و جالب توجه است که وی در جنگ‌های تکفیری دوره اول دولت سعودی با قوای مصری به هلاکت رسید.

تصویر ۳. منابع مرجع عقیده داعش در ساختار ساختارهای وهابیت بر اساس هفته‌نامه النبأ

به طور کلی، داعش زمینه‌های ارتداد طالبان را در سه محور کلی مطرح کرده است:

الف) عدم بیعت طالبان با خلافت خودخوانده داعش

ب) تعامل دوستانه، مذاکره، هم‌پیمانی با افراد، دولت‌ها و سازمان‌هایی که از دید داعش طاغوت و دشمن هستند؛ مانند گشودن دفتر نمایندگی در دوحه قطر، مذاکره با دولت وقت افغانستان و یا با جمهوری اسلامی ایران و نظایر آن.

ج) عدم اجرای شریعت و عدم اهتمام به تغییر نظام قبیله‌ای و موروثی (به لسان داعش: نظام جاهلی) نظیر وزیرستان. (النبا، ۱۰ شوال ۱۴۴۰: ع ۱۸۶، ص ۳؛ النبا، ۱۴۳۷/۵/۲۱: ع ۲۰، ص ۸-۹)

۶. نتیجه‌گیری

۱.۶ جمع‌بندی

بنا بر آنچه بیان شد، بسامد اصطلاحات مورد استفاده در هفته‌نامه النبا مشخص می‌کند که شالوده اندیشه داعش برخاسته از عقاید وهابیت نجدی مبتنی بر آثار محمد بن عبدالوهاب و ابن تیمیه است؛ بنابراین هرگونه تلاش داعش برای عضوگیری از طالبان منوط به گسترش عقیده وهابیت در افغانستان است.

وجود دو الگوی متفاوت مواجهه داعش با طالبان که در معادله «اسامه بن لادن - ملّا عمر» و «ایمن الظواهری - ملّا اختر منصور» نمایان می‌شود، به خوبی نشان از گسست درونی در طالبان جدید نسبت به دوره ملّا عمر دارد. از این منظر شکاف میان داعش و طالبان و حتی القاعده به‌اندازه‌ای تعمیق شد که داعش آنان را به ارتداد متهم و عملاً افغانستان (دار الاسلام) را با عنوان دار الحرب شناسایی کرد.

الگوی کلان داعش برای اعلام افغانستان به مثابه دارالحرب کم و بیش رویه‌ای مشابه با سایر سرزمین‌های اسلامی دارد؛ هرچند گاه نظیر طالبان با عنوان «اهل رده» و یا در قبال شیعیان با عنوان «مشرکان» توجیه شده است.

۲.۶ افق فرارو

حفظ امنیت، اولین مسئله جوامعی است که دچار سازمان‌های افراطی - تکفیری شده‌اند؛ اینگونه سازمان‌ها نظیر داعش، در صورت وجود شرایط مساعد، به سرعت می‌توانند از

جامعه‌ای به جامعه‌ای دیگر سرایت کنند و تکثیر شوند. مطامع بیگانگان، ضعف اقتدار دولت مرکزی؛ وقوع جنگ داخلی و ناآگاهی مردم درباره مخاطرات تکفیر بی‌ضابطه بهترین وضعیت را برای رشد جریانهای افراطی و تکفیری مهیا می‌کنند؛ وضعیتی که کشور افغانستان را درگیر خود کرده و موجب نگرانی‌های امنیتی و فرهنگی جدی برای همسایگان خود شده است.

پرسش اصلی در اینجا آن است که آیا فروپاشی دولت افغانستان و روی کار آمدن مجدد طالبان را باید به مثابه وضعیت گذار قدرت به سوی داعش دید؛ و یا آنکه طالبان را به عنوان بخشی از نیروهای ضد داعش در افغانستان در نظر گرفت؟ بخش اول پرسش مذکور نشاندهنده تهدیدها و بخش دوم آن بیانگر فرصت‌هایی است که فراروی معادلات امنیتی در مرزهای شرقی جمهوری اسلامی ایران مطرح است. هیچیک از داعش و یا طالبان گزینه‌های مطلوبی برای ایران نیستند؛ اما بی‌تردید طالبان بر داعش ارجحیت دارد؛ چرا که اولاً طالبان بر خلاف داعش، وارد گفت‌وگو و مذاکره سیاسی می‌شود و طیف‌هایی از رهبران پرنفوذ آن خود خواهان عدم تکرار برخی اشتباهات طالبان در دوران ملّا عمر هستند. ثانیاً دارای خاستگاهی قومی در افغانستان است و می‌تواند نماینده بخشی از مردم افغانستان باشد؛ اما داعش پدیده‌ای تحمیلی و وارداتی است. در این حالت سیاست جمهوری اسلامی ایران در عین حالی که باید معطوف بر خشی کردن تمامیت خواهی قومی طالبان باشد، بر مبارزه با دشمن مشترک یعنی داعش متمرکز شود.

آنچه در نگاه داعش به طالبان دیده می‌شود، از سویی تلاش برای جذب نیروهای طالبان با حربه دعوت به توحید و از سوی دیگر تکفیر طالبانی است که بیعت با داعش را بر نتابیده‌اند. مصادیق تکفیر طالبان هرچه باشند؛ از قبیل مذاکره با کفار تا عدم بیعت با داعش، آنچه اهمیت دارد، مبانی و منابع توحیدی است که داعش افکار و اعمال خود را با آن توجیه و مسلمانان را به کفر و ارتداد متهم می‌کند. امروزه منابع فکری داعش، از عربی به فارسی و اردو ترجمه می‌شود تا بر مخاطبان خود در کشورهای افغانستان و تاجیکستان تأثیر گذارد. برخلاف روایتی که داعش را متأثر از جماعت‌های تکفیری مصری نظیر جهاد و هجرت می‌داند، روایت بی‌واسطه داعش از خاستگاه عقیدتی خویش آن را به دوران دولت اوّل سعودی و بیعت امیر محمد بن سعود با محمد بن عبدالوهاب متصل می‌کند. داعش، به صراحت مشروعیت خود را از شیوخ وهابی در نسل‌های دولت‌های اوّل و دوّم سعودی می‌گیرد و عملیات تروریستی خود را با استناد به منابع آن‌ها و خصوصاً شروح

نگاشته شده بر کتاب التوحید، توجیه می‌کند و اصولاً دولت اول سعودی را بهترین الگوی حکومت‌داری در جهان کنونی می‌داند. آنچه که داعش به عنوان نقطه قوت خود مطرح می‌کند، در حقیقت نقطه ضعف اوست. ستیز با داعش باید از همین نقطه آغاز شود. تک‌تک تصاویر جنایات داعش باید مستند به ریشه‌های فکری آن‌ها شود؛ به عبارت دیگر، لازمه مبارزه با داعش، مبارزه با عقاید وهابیت نجدی است. هرچه آگاهی ملت‌ها از ریشه‌های جنایات رخ داده بیشتر شود، از امکان ظهور سازمان‌هایی چون داعش کاسته می‌شود.

پژوهش حاضر از خلال بسامد واژگان مربوط با طالبان در هفته‌نامه النبأ، نشان می‌دهد که طالبان افغانستان به صورتی فزاینده در معرض تکفیر داعش است. صدها گزارش خبری از قتل نیروهای طالبان با توجیه ارتدادشان در هفته‌نامه النبأ منعکس شده است. این واقعیتی است که طالبان با آن مواجه است و باید آن را به فرصتی فوق‌العاده جهت گسترش وهابیت ستیزی در افغانستان و خصوصاً میان قوم پشتون افغانستان کرد.

کتاب‌نامه

* قرآن کریم

آصفی، محمدمهدی (۱۳۹۵ ش) پژوهشی تطبیقی در فقه مقاومت (مترجم) علی کارشناس، قم، پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق علیه‌السلام، انتشارات زمزم هدایت.

زمانی، حامد (۱۴۰۰ ش) شیوه‌های تبلیغی داعش: بر اساس تاکتیک‌های جنگ نرم: مطالعه موردی هفته‌نامه النبأ، قم (چاپ اول) ذکر.

صداقت ثمرحسینی، کامیار (بهار و تابستان ۱۳۹۸ ش) داعش در آینه ساختار ساختارهای وهابیت، (مقاله در) دوفصلنامه علمی پژوهشی سلفی پژوهی، سال پنجم، شماره نهم.

عباس، حسن (۱۴۰۲ ش) بازگشت طالبان افغانستان پس از خروج آمریکا (ترجمه) سمیه مروتی، تهران، (چاپ اول) نشر ثالث.

عمید زنجانی، عباسعلی (۱۳۸۹ ش) دانشنامه فقه سیاسی (مشمول بر واژگان فقهی و حقوق عمومی (تدوین و تنظیم) ابراهیم موسی زاده، تهران (چاپ اول) انتشارات دانشگاه تهران. ۲ مجلد.

علیزاده موسوی، سید مهدی (۱۴۴۲ ق) خلافت، تهران: مجمع جهانی اهل بیت (علیهم‌السلام) کمره‌ای، خلیل (۱۳۹۸ ق) سروش مقدس، تهران، چاپخانه حیدری.

المهاجر، ابو عبدالله (۱۴۳۶ ق) فقه الجهاد عشرون مسألة من اهم ما يحتاجه المجاهد، مكتبة الهمّة.

نعمیان، ذبیح‌الله (۱۴۰۱ ش) فقه خلافت داعش تلاش پر چالش، پژوهشگاه مطالعات تقریبی، تهران: مجمع جهانی تقریب مذاهب.

طالبان افغانستان به روايت داعش بر پایه ... (كاميار صداقت ثمرحسيني) ۲۰۳

مقالات هفته نامه النبأ

- النبأ (۲۸ شوال ۱۴۳۹ ق) من ثمرات الجهاد، العدد ۱۳۹.
- النبأ (۱۴۳۷/۱/۱۰ ق) معركة الجماعة والفصائل، العدد ۲.
- النبأ (۱۴۳۷/۳/۱۷ ق) صد هجوم لحركة طالبان الوطنية وهجوم بالقنابل اليدوية على معبد رافضى فى (لاهور) الباكستانية، العدد ۱۱.
- النبأ (۱۴۳۷/۱۱/۱۹ ق) رموز أم أوثان؟! (۵)، العدد ۴۴.
- النبأ (۱۴۳۷/۴/۲۹ ق) الشيخ حافظ سعيد خان والى خراسان: إذا تجلت حقيقة الخلافة لأهل خراسان فإنهم سينضمون إليها بشكل أكبر، العدد ۱۷.
- النبأ (۱۴۳۷/۴/۸ ق) بعد عام من إعلان البيعة لأمير المؤمنين المكاسب الاستراتيجية لدولة الخلافة فى ولاية خراسان، العدد ۱۴.
- النبأ (۱۴۳۷/۴/۸ ق) دماؤهم... نور ونار، العدد ۱۴.
- النبأ (۱۰ شوال ۱۴۴۰ ق) قصة شهيد: (كامل محمود علوان) حياة مليئة بالبذل والعطاء، العدد ۱۸۶.
- النبأ (۱۰ ربيع الاول ۱۴۴۱ ق) ورحل مجلد ملة إبراهيم، العدد ۲۰۷.
- النبأ، (۱۴ جمادى الأولى ۱۴۴۱ ق) قصة الشهيد الشيخ عبد الحكيم الصومالى تقبله الله، العدد ۲۱۶.
- النبأ (۲۳ رجب ۱۴۳۸ ق) قاعدة الظواهري بين الرضا بالديموقراطية والقتال فى سبيلها، العدد ۷۷.
- النبأ (۱۴۳۷/۱۱/۱۹ ق) رموز أم أوثان؟! (۵) العدد ۴۴.
- النبأ (۲۰ رمضان ۱۴۳۸ ق) جنود الخلافة يسيطرون على تورا بورا، العدد ۸۵.
- النبأ (۲۸/۱۰/۱۴۳۷ ق) والى غرب إفريقيا الشيخ أبو مصعب البرناوى سنخرج من محتنتنا أصلب عوداً و أقوى ساعداً بإذن الله، العدد ۱۱،
- النبأ (۲۴/۳/۱۴۳۷ ق) اجتماع أمراء كتائب المجاهدين فى جزر الفلبين.. وإعلان البيعة لخليفة المسلمين، العدد ۱۲.
- النبأ (۱ ذوالقعدة ۱۴۴۰ ق) الشيخ المحلل عبد الحسيب اللوجرى، العدد ۱۸۹.
- النبأ (۲۷ جمادى الآخرة ۱۴۳۹ ق) سعد الإماراتى، العدد ۱۲۳.
- النبأ (۸ شعبان ۱۴۳۸ ق) حركة طالبان المرتدة على خطى صحوات الشام والعراق، العدد ۷۹.
- النبأ (۲۰ جمادى الآخرة ۱۴۳۹ ق) مقتل مسؤول حكومى إثر هجوم استشهادى فى ننجرها، العدد ۱۲۲.
- النبأ (۳ رجب ۱۴۴۱ ق) عبر منبر صليبي .. نائب زعيم "طالبان" يشيد ب "الاتفاق التاريخي" مع أمريكا و يعد ب "أفغانستان جديدة" و "شراكة دولية" مع الجميع، العدد ۲۲۳.

٢٠٤ جستارهای سیاسی معاصر، سال ١٦، شماره ٢، تابستان ١٤٠٤

النبأ (٢٠ محرم ١٤٤٤ ق) بينهم أبرز منظريهم.. سقوط ١١ قتيلا وجريحا من ميليشيا طالبان بعمليات المجاهدين في خراسان، العدد ٣٥٢.

النبأ (٧ ربيع الاول ١٤٣٧ ق) جنود الخلافة يستهدفون جيش الطاغوت في ولاية الجزائر، العدد ١٠.

النبأ (١٤٣٧/٣/٧ ق) تحالف (محمد بن سلمان) يفاجئ حلفاءه، العدد ١٠.

النبأ (٦ صفر ١٤٣٩ ق) صولة لجنود الخلافة على جنود الطاغوت حفتر، العدد ١٠٣.

النبأ (١٣ صفر ١٤٣٩ ق) طاغية قطر يتهم السعودية وحلفاءها بالسعى إلى "تغيير النظام" في بلاده، العدد ١٠٤.

النبأ (٢٠ صفر ١٤٣٩ ق) ترامب يحذر نظام كوريا الشمالية من خطر جسيم، العدد ١٠٥.

النبأ (١ جمادى الاولى ١٤٣٩ ق) رموز أم أوثان؟! (٧) العدد ١١٥.

النبأ (٣٠ صفر ١٤٤٣ ق) جنود الخالفة يوقعون عشرات القتلى والجرحى فى صفوف ميليشيا طالبان المرتدة، العدد ٣٠٧.

النبأ (٢ رجب ١٤٣٨ ق) أضواء على الهجوم المبارك الذى استهدف تجمع المحاكم الطاغوتية فى دمشق، العدد ٤٧.

النبأ (١٠ شوال ١٤٤٠ ق) الافتتاحية: ضلالت "طالبان" دين أهل الضلال، العدد ١٨٦.

النبأ (١٤٣٧/٥/٢١ ق) أبو عبيدة اللبناي: القاعدة لم تحكّم شريعة الله فى نفسها، فكيف تريد أن تحكّمها فى الأمة؟، العدد ٢٠.

النبأ (١٤٣٧/١٠/٢٨) قصة شهيد، العدد ٤١.